

Projekti: Zhvillimi i Sistemeve të Besueshme dhe Funksionale të Policive si dhe Nxitja e Luftës ndaj Aktiviteteve Kryesore Kriminale dhe i Bashkëpunimit Policor

Strasbourg, Nëntor 2005

Raport mbi

**Takimin mbi Vlerësimin e Nevojave për Trajnim në Fushën
e Bashkëpunimit Ndërkombëtar në Fushën Penale**

Tiranë, Shqipëri (23 Shtator 2005)

Përmbajtja

1	HYRJE.....	3
2	SHQYRTIMI I NEVOJAVE PËR TRAJNIM NË FUSHËN E BASHKËPUNIMIT NDËRKOMBËTAR PËR ÇËSHTJET PENALE.....	3
2.1	Si paraqitet gjendja.....	3
2.1.1	trajnimet.....	3
2.1.2	materialët dhe udhëzimet për referim.....	4
2.1.3	aktivitetet ekzistuese	4
2.1.4	vlerësimi	4
2.2	Përfundimet dhe rekomandimet.....	5
3	AKTIVITETET E ARDASHME NË FUSHËN E BASHKËPUNIMIT NDËRKOMBËTAR NË ÇËSHTJET PENALE.....	7
4	ANEKS - VETË-VLERËSIMI PËR KURRIKULAT, MATERIALET DHE NEVOJAT PËR TRAJNIM NË FUSHËN E BASHKËPUNIMIT NDËRKOMBËTAR PËR ÇËSHTJET PENALE	8

Për çdo informacion shtesë, ju lutem kontaktoni:

Këshilli i Evropës
Drejtoria e Përgjithshme I – Marrëdhëniet Juridike
67075 Strasbourg CEDEX, France
Tel +33-3-9021-4260
Fax +33-3-8841-2052
E-mail livia.stoica@coe.int

Pikëpamjet e shprehura në këtë raport, nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht, opinionet e Komisionit Evropian apo të Këshillit të Evropës.

1 HYRJE

Ky takim pune u organizua nga Këshilli i Evropës në kuadër të projektit të përbashkët me Komisionin Evropian mbi “Zhvillimin e Sistemeve të besueshme dhe Funksionale të Policive si dhe Përmirësimi i Luftës ndaj Aktiviteteve kriminale dhe i Bashkëpunimit Policor” (ndryshe CARPO), nën objektivin 1.5 të këtij projekti.¹

Ky aktivitet, kishte si qëllim rishikimin e nevojave konkrete, manualeve trajnuese, kurrikulave dhe materialeve të tjera ekzistuese, me vlerë për një trajnim të përgjithshëm mbi aspektet e bashkëpunimit ndërkombëtar në fushën penale. Takimi u zhvillua në Tiranë, në zyrat e Këshillit të Evropës, më datë 23 shtator 2005.

Ky raport përfaqëson sfidën për të nxjerrë në pah përfundimet kryesore të identifikuara gjatë këtij takimi në lidhje me nevojat për trajnim dhe çështje të tjera shqetësuese si dhe për të përvijuar konturin e aktiviteteve të ardhshme në këtë fushë, të cilat do të organizohen në kuadër të Projektit CARPO, deri në shtator 2006.

2 SHQYRTIMI I NEVOJAVE PËR TRAJNIM NË FUSHËN E BASHKËPUNIMIT NDERKOMBËTAR PËR ÇËSHTJET PENALE

Rezultatet, konkluzionet dhe rekomandimet e mëposhtëme, janë bazuar në informacionin e dhënë nga pjesëmarrësit gjatë seminarit.

2.1 Si paraqitet gjendja

2.1.1 TRAJNIMET

Trajnime zyrtare mbi jurisprudencën, kryhen ekskluzivisht nga Shkolla e Magjistraturës. Shkolla është krijuar me ligj dhe ofron dy lloj trajnimesh: trajnime fillestare për gjyqtarë dhe prokurorë të sapo-emëruar si dhe trajnime të vazhdueshme për nëpunësit civilë të gjyqësorit në detyrë. Trajnimet fillestare, zgjasin 3 vjet dhe janë kryesisht të orientuara kah zbatimin praktik të ligjeve procedurale. Ndihma e ndërsjellë ligjore dhe tema të tjera të ngjashme, zhvillohen në mënyrë të gjerë. Trajnimet e vazhdueshme mbështeten në programe dy-vjecare, të cilat formohen mbi bazën e pyetësorëve, që qarkullojnë në audiencën e ardhshme. Interesi i shprehur në lidhje me trajnimin mbi ndihmën e ndërsjellë ligjore dhe çështje të tjera që lidhen me të ka qenë i lartë, prandaj çdo vit organizohen dy seminare që ofrojnë një trajnim themelor mbi këtë temë. Në këto seminare, temat trajtohen jo vetëm teorikisht, por prezantohen edhe shembuj praktikë nga zyrtarë të Ministrisë së Drejtësisë dhe të agjencive të tjera, për të cilat marrja me të tilla çështje, është një punë e përditshme. Materiale trajnuese të shkruara, janë përgatitur nga lektorët. Nuk ka pasur ende asnjë seminar të specializuar në vazhdimësi, për ndihmën e ndërsjellë ligjore në çështjet penale. Po ashtu, nuk organizohen trajnime për gjuhët e huaja.

Kurrikula e Akademisë së Policisë nuk e përfshin temën e bashkëpunimit ndërkombëtar në fushën penale dhe kjo u vlerësua nga përfaqësuesi i këtij institucioni si një problem shumë serioz. Ky I fundit u shpreh për një rishikim të gjithë kurrikulës së Akademisë së Policisë, në të cilën duhet të përfshihen tema të tilla si bashkëpunimi policor ndërkombëtar, ndihma e ndërsjellë në fushën penale

¹ Qëllimi i Kolonës 1.5. të projektit është të fuqizojë kapacitetet për bashkëpunim në fushën penale ndërmjet vendeve të Evropës Juglindore, në mënyrë të vecantë duke mbështetur përpjekjet e “Shteteve Palë” për të ratifikuar dhe zbatuar Protokollin e Dytë Shtesë të Konventës Evropiane për ndihmë të ndërsjellë në fushën penale (CETS 182) me anë të: a) zhvillimit të strategjive për ratifikimin dhe zbatimin e këtij protokoll dhe b) zhvillimin dhe testimin e materialeve trajnuese në lidhje me bashkëpunimin në fushën penale. Për informacione të mëtejshme shih: <http://www.coe.int/cards-police>

si dhe një sere temash të së drejtës ndërkombëtare publike, tepër të rendësishme për funksionimin e policisë në një kontekst ndërkombëtar.

Në nivelin akademik/universitar nuk ka asnjë lloj ekspertize specifike, apo mësimdhënie mbi bashkëpunimin ndërkombëtar në fushën penale dhe as ndonjë letërsi shkencore mbi këtë temë.

2.1.2 MATERIALET DHE UDHËZIMET PËR REFERIM

Materialet e shkruara të cilat do të mund të shërbenin si materiale për referim janë praktikisht jo-ekzistente. Marrëveshjet ndërkombëtare janë të gjitha të përkthyer dhe të publikuara, por përkthimet janë të një cilësie të diskutueshme. Nuk ekziston një përmbledhje (koleksion) I këtyre instrumenteve ligjore.

Doktrina ligjore në dispozicion mbi këtë temë, është e kufizuar dhe publikohet në një revistë që botohet nga Shkolla e Magjistraturës.

Zyra e Prokurorisë disponon disa udhëzime të shkruara, të cilat kanë karakter të brendshëm dhe nuk mund të vihen në dispozicion të përdoruesve të tjerë. Po ashtu, Ministria e Drejtësisë, ruan një dosje pyetjeve dhe përgjigjeve, lidhur me ndihmën e ndërsjellë ligjore apo forma të tjera të bashkëpunimit në fushën penale, që me disa përpjekje mund të përmbledhet në një katalog të "pyetjeve të bëra më shpesh" ("frequently asked questions FAQ") dhe të shërbejë si një manual themelor mbi këtë temë. Së fundmi, Ministria e Drejtësisë, disponon disa modele jo-zyrtare të kërkesave për ndihmë të ndërsjellë ligjore apo forma të tjera të bashkëpunimit ndërkombëtar.

Ndihet gjithashtu nevoja për fjalorë cilësorë mbi jurisprudencën.

Letërsia e huaj në dispozicion është e kufizuar dhe barriera gjuhësore, mendohet se është relativisht e lartë. Manuali I Bashkëpunimit, i përpunuar në kuadër të programit PACO të Këshillit të Evropës, përfshin një kapitull mbi bashkëpunimin gjyqësor, por duke qenë se ai ekziston në anglisht, përdorimi i tij mbetet i kufizuar.

2.1.3 AKTIVITETET EKZISTUESE

Përveç seminarave që zhvillohen nëpërmjet Shkollës së Magjistraturës, u përmend gjithashtu, se Ministria e Drejtësisë, ka organizuar një seri seminaresh të shkurtra, takimesh dhe mbledhjesh, të cilat janë të hapura për të gjithë auditorët e mundshëm, duke përfshirë gjyqësorin dhe policinë. Gjithashtu, janë organizuar disa trajnime për gjyqtarë, në kuadër të Programit TAIEX, dhe të Programit CARDS. Nuk ishte e qartë nëse disa trajnime të përbashkëta për magistratë dhe oficerë të policisë, janë organizuar në vitin 2005, apo priten të organizohen në vitin 2006.

Në lidhje me publikimet, ekziston vetëm një revistë juridike, që publikohet nga Shkolla e Magjistraturës, e cila ka përfshirë disa artikuj të shkurtër, që kanë njëfarë lidhje me fushën në fjalë.

2.1.4 VLERËSIMI

Përfaqësuesi i Ministrisë së Drejtësisë e vlerësoi nivelin e njohurive mbi ndihmën e ndërsjellë ligjore dhe forma të tjera të bashkëpunimit gjyqësor për çështjet penale, nga prokurorët dhe gjyqtarët, si të mjaftueshëm. Në lidhje me Prokurorinë e rrethit, u tha se ka vetëm një ose dy prokurorë me njohuri të specializuara të mjaftueshme mbi këtë temë, të cilët mbikqyren nga Departamenti për Marrëdhëniet me Jashtë në Zyrën e Prokurorit të Përgjithshëm. Ndërmjet gjyqtarëve, njohuritë lidhur me këtë çështje konsiderohen si ato më elementaret. Megjithatë, duke pasur parasysh faktin se gjyqtarët vetëm në raste të rralla janë ballafaquar me çështje kriminale ndërkombëtare, mendohet se përsëri këto njohuri janë të mjaftueshme. U evidentua gjithashtu se bashkëpunimi ndërmjet

gjyqtarëve dhe prokurorëve që kanë përfunduar kursin zyrtar të trajnimeve në Shkollën e Magjistraturës është me i thjeshtë dhe i lehtësuar se sa ndërmjet atyre që nuk e kanë ndjekur këtë kurs.

Gjithsesi, sipas përfaqësuesve të Ministrisë së Drejtësisë, shumica e problemeve nuk burojnë nga mungesa e trajnimeve (mundësive) apo nga njohuritë e pamjaftueshme lidhur me këtë temë, por kryesisht nga legjislacioni vendas i papërshtatshëm,² nga mosrespektimi i dispozitave të traktateve,³ nga arsyet e pamotivuara të refuzimit,⁴ apo për shkak të konfliktit ndërmjet dispozitave të traktateve dhe dispozitave të legjislacionit vendas⁵, apo janë thjesht pasojë e mungesës së përkthyesve të trajnuar. Boshllëqet kryesore në njohuri, sipas përfaqësuesve të Ministrisë së Drejtësisë, i përkasin vetëm sferës së dorëzimeve të kontrolluara ndërkufitare.

Stafi i Akademisë së Policisë dhe i burimeve të tjera brenda Ministrisë së Brendshme është i kufizuar. Përfaqësuesi I Akademisë së Policisë, e mirëpriti asistencën në përgatitjen e reformës së kurrikulës së këtij institucioni si dhe për trajnim trajnerësh në këtë fushë.

Në përgjithësi, duket se nuk ka një monitorim pro-aktiv të zhvillimeve ligjore të Këshillit të Evropës dhe të Bashkimit Evropian, në fushën e ndihmës së ndërsjellë, apo forma të tjera të bashkëpunimit ndërkombëtar në çështjet penale, gjë që pa dyshim pengon hartimin e strategjive afat-gjata të trajnimeve. Gjithashtu, nuk ka asnjë lloj akses tek informacionet që vihen në dispozicion nga Rrjeti Evropian i Gjyqtarëve (EJN) apo nga Atlasi Juridik Evropian. Kjo, përbën problem për rastet e komunikimit direkt në lidhje me ndihmën e ndërsjellë ligjore.

Përsa I takon materialeve për referim, u përmend, se me ndihmën dhe ekspertizën e duhur nga Ministria e Drejtësisë, Shkolla e Magjistraturës, do të ishte e aftë të publikonte një manual mbi bashkëpunimin juridik në fushën penale.

2.2 Përfundimet dhe rekomandimet

Në përfundim, mund të thuhet se ka një numër nevojash, që janë identifikuar qartë në Shqipëri, në fushën e bashkëpunimit ndërkombëtar në çështjet penale.

Disa nga përfaqësuesit e Zyrës së Prokurorit të Përgjithshëm dhe nga Ministria e Drejtësisë, referuan gjatë diskutimeve, nevojën për ndryshimin e legjislacionit vendas, me qëllim që të sigurohet përqsja e tij tërësore me standardet evropiane në fushën e bashkëpunimit ndërkombëtar në fushën penale.

---

² Shembujt e dhënë sidoqoftë nuk janë shumë bindës. Për shembull, konsiderohet një problem fakti që legjislacioni aktual nuk e lejon zbatimin e një Urdhëri Arresti Evropian (EAW), ashtu sic është provuar në një rast italo-shqiptar. Për pasojë, amendimi i legjislacionit quhet i domosdoshëm për të lejuar zbatimin e Urdhërave Evropianë të Arrestit, ndërkohë që nuk ka shumë kuptim të kërkohet të zbatohen këta urdhëra, pa pasur statusin e vendit anëtar të BE-së.

³ Sikurse është afati maksimal prej 40 ditësh i arrestit të përkohshëm, sipas Konventës Evropiane për Ekstradim të vitit 1957.

⁴ Sikurse është përjashtimi për vepra politike, që është përmendur nga Belgjika pas një kërkesë të pales shqiptare për ekstradim.

⁵ Prapë, shembulli i dhënë nuk është shumë bindës. Argumentohet se në disa raste, shërbimi i dokumenteve të huaja procedurale në Shqipëri sipas Konventës së vitit 1959 mbi ndihmën e ndërsjellë në fushën penale është i pamundur, për shkak të kriterit të kriminalitetit të dyfishtë (mungesës së inkriminimit në legjislacionin shqiptar të një vepre penale), ndërkohë që sipas pohimeve të pjesëmarrësve, Shqipëria, nuk ka paraqitur reserva në lidhje me shërbimin e këtyre dokumenteve, për shkak të kriterit të kriminalitetit të dyfishtë, sipas Konventës Evropiane të vitit 1959.

Prandaj, një workshop i thjeshtë mund të organizohet me ekspertët vendas të fushës, ku të trajtohet kjo çështje.

Po ashtu, mendohet se ka një problem të përgjithshëm me mungesën e materialeve të referimit dhe udhëzimeve, të cilat mbulojnë aspektet praktike të ndihmës së ndërsjellë në fushën penale si dhe mungon një udhëzues mbi zbatimin e dispozitave ligjore ekzistuese. Në këtë drejtim, mund të propozohen disa mënyra për të mbushur këto boshllëqe:

- Hartimi i një manuali për referim mbi ndihmën e ndërsjellë dhe forma të tjera të bashkëpunimit gjyqësor në fushën penale, që nënkupton kryesisht, përkthime besnike të teksteve të instrumenteve ligjore ndërkombëtare në fuqi, hartimin e një komentari shpjegues (që mund të konsistojë përkohësisht në përmbledhjen e disa FAQ's lidhur me këtë temë (pyetjet më të shpeshta dhe përgjigjet e Ministrisë së Drejtësisë për to) si dhe të një modeli të Ministrisë së Drejtësisë për ndihmën e ndërsjellë ligjore dhe kërkesa të tjera të ngjashme (të plotësuar për shembull me modelin e Rrjetit Evropian të Drejtësisë (EJN) dhe me të tjera modele të “praktikave të mira”)
- Përveç kësaj, njohuritë mbi sistemet ligjore, gjyqësore dhe institucionale të shteteve të tjera evropiane, duhen inkurajuar. Ashtu siç është përmendur më parë, Manuali i Bashkëpunimit, i hartuar në kuadër të programit PACO, përmban informacione të vlefshme mbi aspektet e bashkëpunimit juridik në Shqipëri, Bullgari, Bosnjë dhe Hercegovinë, Kroaci, Hungari, Moldavi, Rumani, Serbi dhe Mali i Zi, Slloveni dhe “Ish Republikën Jugosllave të Maqedonisë”
  - Kapitulli i posaçëm mbi Shqipërinë, i Manualit të Bashkëpunimit duhet të rifreskohet (azhurnohet) me ndihmën e ekspertëve të autoriteteve shqiptare, me qëllim që të shërbejë si një burim i dobishëm informacioni për autoritetet e huaja.
  - Në të njëjtën kohë, autoritetet vendase duhet gjithashtu të përfitojnë prej tij, meqenëse ai përmban informacione mbi ligjet dhe procedurat e vendeve të tjera, që i referohen bashkëpunimit ndërkombëtar në fushën penale. Pas azhurnimit të përgjithshëm të Manualit (i cili duhet të kryhet para shkurtit 2006, nëpërmjet projektit CARPO), kopje shtesë të versionit të ripunuar të manualit, duhet t'u shpërndahen institucioneve përkatëse dhe profesionistëve. Gjithashtu, duhet të merret në konsideratë mundësia e përkthimit dhe si pasojë e shpërndarjes më të gjerë të Manualit të Bashkëpunimit në Shqipëri, pas konsultimeve me autoritetet kompetente.

Përsa u përket trajnimeve, në Shqipëri ka ekspertë me njohuri të mjaftueshme mbi këtë temë, infrastruktura e domosdoshme për trajnime, duket se është ngritur, si dhe disa aktiviteteve themelore janë zhvilluar, ose janë duke u zhvilluar. Sidoqoftë, mund të merret në konsideratë, organizimi i një sesioni trajnues të përparuar, (me vëmendje të kufizuar tek teoria ligjore, dhe me theks të veçantë tek workshopet interaktive/diskutimet e pjesëmarrësve/studimet e shembujve konkretë) për një numër të kufizuar të profesionistëve të përzgjedhur, të cilët merren sistematikisht me këto çështje. Ky trajnim mund të zhvillohet nga një grup ekspertësh, që mund të përbëhet nga trajnerë të Këshillit të Evropës dhe nga ekspertë nga departamentet e duhura të Ministrisë së Drejtësisë dhe të Akademisë së Policisë në kuadër të projektit CARPO. Ky specializim do të përbëjë një avantazh në drejtim të efikasitetit dhe të kufizimit të tij vetëm për një rreth të zgjedhur zyrtarësh. Kjo do të hapë edhe rrugën për një metodologji prej “trajnim trajnerësh” në të ardhmen si dhe të krijimit të një baze ekspertësh vendas në fushën e bashkëpunimit ndërkombëtar për çështjet penale. Gjithashtu duhet të nxiten edhe trajnimet e përbashkëta të magistratëve dhe të oficerëve të policisë.

Akoma më tej, edhe pse ndoshta nuk përfshihet në objektivat e ndihmës së Këshillit të Evropës, sugjerohet të:

- Të hartohen/të blihen fjalorë ligjorë të cilësisë së lartë dhe tepër të besueshëm;

- Të inkurajohet doktrina ligjore me temë ndihmën e ndërsjellë ligjore;
- Të merret në konsideratë hartimi i marrëveshjeve të bashkëpunimit ndërmjet akademive të Shqipërisë dhe universiteteve me akademikë/universitete të huaja (BE-ja), që të përfshijnë dispozita lëvizshmërinë (grante) e stafit dhe të studentëve;
- Vendosja graduale e kanaleve të drejtpërdrejta dhe pro-aktive të informacionit me Euroxhastin (EuroJust), Rrjetin Evropian të Drejtësisë, Europolin.

Komunikimi direkt ndërmjet autoriteteve përkatëse shpesh nënkupton rrjedhshmërinë e të folurit të të paktën një gjuhe, plus gjuhës amtare, ndryshe mundësia mbetet vetëm teorike. Në vijim të kësaj, pamundësia e shprehjes së vetvetes në një gjuhë të huaj mund të përbëjë një pengesë madhore për një ndihmë ligjore të shpejtë. Autoritetet shqiptare duhet të marrin në konsideratë inkurajimin dhe plotësimin e trajnimeve të karrierës për profesionistët e fushës me trajnime mbi gjuhët e huaja. Po ashtu, duhet të inkurajohen trajnime të përparuara për përkthyesit zyrtarë si dhe trajnime gjuhësore bazë për praktikuesit nga fusha e gjyqësorit dhe policisë. (të kufizuara vetëm për zhargonin bazë të fushës).

Në vijim të kësaj, kërkohet definitivisht ndihmë për zhvillimin e kurrikulave të Akademisë së Policisë. Sidoqoftë, çështja e këtij kurrikulumi duket se e kapërcen qëllimin e këtij raporti, për faktin se i gjithë kurrikulumi u përshkrua si i vjetëruar dhe i papërshtatshëm, dhe burimet ekzistuese u quajtën të pamjaftueshme për trajtimin e kësaj çështjeje. Sidoqoftë, ekspertët sugjerojnë, që edhe në kuadër të këtij projekti, Akademisë së Policisë, t'i ofrohet sa më shumë ndihmë që të jetë e mundur në këtë drejtim.

3 AKTIVITETET E ARDASHME NË FUSHËN E BASHKËPUNIMIT NDËRKOMBËTAR NË ÇËSHTJET PENALE

AKTIVITETI 1.5.1 TË ZHVILLOHEN STRATEGJI PËR RATIFIKIMIN DHE ZBATIMIN E PROTOKOLLIT TË DYTË SHITESË TË KONVENTËS EVROPIANE PËR NDIHMË TË NDËRSJELLË LIGJORE NË FUSHËN PENALE (ETS 182)

1.5.1.4	Mbështetje e specializuar ligjore për rishikimin e legjislacionit mbi ndihmën e ndërsjellë ligjore në fushën penale	Datat e propozuara dhejtor 2005 – shkurt 2006
---------	---	---

AKTIVITETI 1.5.2 TË HARTOHEN, TESTOHEN DHE TË VIHEN NË DISPOZICION MATERIALE TRAJNIMI PËR TRAJNIME TË MËTEJSHME

1.5.2.2	Manuali i Bashkëpunimit: të azhurnohet kapitulli për Shqipërinë	Datat nëntor 2005 – shkurt 2006
1.5.2.3	Hartimi i materialeve trajnuese nga ekspertët vendas dhe të huaj	janar – mars 2006
1.5.2.4	1 trajnim në vend, me trajnerë lokalë dhe ndërkombëtarë	prill – qershor 2006
1.5.2.5	Finalizimi i materialeve të trajnimit në shqip dhe shpërndarja e tyre institucioneve kompetente	Korrik - gusht 2006

4 ANEKS - VETË-VLERËSIMI PËR KURRIKULAT, MATERIALET DHE NEVOJAT PËR TRAJNIM NË FUSHËN E BASHKËPUNIMIT NDËRKOMBËTAR PËR ÇËSHTJET PENALE

	Ekziston (po/jo)	Specifiko (nëse përgjigja mëparshme ka qenë po)	Prioriteti			Komente
			Jo	E ulkët	Mesatare	
Kurrikulat e shkollave të drejtësisë	Po			x		
Kurrikulat (programet shkollore) për trajnime të institucioneve profesionale	Po	Trajnime fillestare dhe vazhduese			x	
Manual vendas/i brendshëm për autoritetet kompetente të zbatimit të ligjit, të prokurorisë dhe të gjyqësorit. (me informacione mbi kërkesat, hollësitë e procedurave që lidhen me zbatimin e kërkesave)	Jo					
Listë model për përgatitjen e kërkesave për ndihmë të ndërsjellë ligjore	Jo					Listë ekzistuese standarde
Listë model për përgatitjen e tipeve të caktuara të kërkesave: a) Kërkim dhe kapje b) Prodhim dokumentesh c) Marrja e provave dhe e pohimeve të dëshmitarit d) Transferimi i përkoshëm i personave të dënuar për marrje prove e) Kapja/ngrirja para gjyqimit dhe konfiskimi pas gjyqimit f) Teknikat e posacme hetimore	Po a) b) c) d)					Vetëm Ministria e Drejtësisë
Publikime akademike	Po					Shkolla e Magjistraturës
Udhëzues për autoritetet e huaja	Jo					